nieuws

"Verzilting kan ook kans voor landbouw zijn"

nieuws

Langdurige droogte zoals tijdens de voorbije zomer en een stijgende zeespiegel zorgen voor meer verzilting, wat zo veel wil zeggen als meer zout in de bodem. Slecht nieuws voor landbouwers, want heel wat teelten worden simpelweg onmogelijk en de kwaliteit van het gras voor het vee vermindert. Om beter zicht te krijgen op de problematiek werkt de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) in het kader van een Europees project aan een nieuwe verziltingskaart.

26 SEPTEMBER 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:42

Lees meer over:
natuur
water

Langdurige droogte zoals tijdens de voorbije zomer en een stijgende zeespiegel zorgen voor meer verzilting, wat zo veel wil zeggen als meer zout in de bodem. Slecht nieuws voor landbouwers, want heel wat teelten worden simpelweg onmogelijk en de kwaliteit van het gras voor het vee vermindert. Om beter zicht te krijgen op de problematiek werkt de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) in het kader van een Europees project aan een nieuwe verziltingskaart.

Kunnen we de verzilting van de polders nog stoppen en is dat wel wenselijk? Die vraag stelt de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) zich in de laatste editie van het e-zine Buitenkans. “Verzilting is tot op zekere hoogte normaal in een poldergebied”, legt Wim Van Isacker van VLM uit. “Als we land winnen op de zee, blijft het zout in de bodem zitten. Het kan eeuwen duren voor de laatste restjes uit het grondwater verdwenen zijn. In normale omstandigheden wordt het zoute grondwater weggeduwd door zoet oppervlaktewater. Daardoor is het mogelijk om in de polders toch op een traditionele manier aan landbouw te doen.”

Tenminste, abstractie makend van de opwarming van het klimaat. Want een stijgende zeespiegel duwt meer zout water in het grondwater en lange periodes van droogte maken dat er minder zoet water beschikbaar is om de verzilting tegen te gaan. Zo worden het grondwater en het oppervlaktewater steeds zouter. “Het grootste slachtoffer van de verzilting is de landbouw”, weet Van Isacker. “Vanaf een bepaald zoutgehalte in het oppervlaktewater wordt traditionele landbouw onmogelijk. Sommige akkergewassen groeien niet in brak water, andere leveren een lagere opbrengst. Ook de kwaliteit van het gras voor het vee vermindert.”

Om de verzilting efficiënt aan te pakken, wil de Vlaamse overheid het fenomeen eerst in kaart brengen. De huidige verziltingskaart is verouderd en geeft weinig details over zoet en zout water. Daarom werkt de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), in het kader van het Europese project TopSoil, aan een gedetailleerde kaart van de bovenste grondlagen van de polder- en kustgebieden via

elektromagnetische luchtdetectie. “Onderzoekers vliegen met een helikopter over de polders om de geleidbaarheid van de bodem in kaart te brengen”, legt Dieter Vandevelde van VMM uit. “Een sterke geleidbaarheid wijst op een hoge verziltingsgraad.”
De verzilting van het oppervlaktewater wordt gemonitord via het oppervlaktewatermeetnet. De combinatie van de twee datasets maakt duidelijk hoe zout of brak het water in een bepaald gebied is. Op basis van de metingen wil VMM onderzoeken of de hoeveelheid zoet water in de polders kan verhoogd worden of niet. De uitbreiding van het Zwin vormt alvast een interessante testcase, want in de omgeving van het natuurgebied is het oppervlaktewater nu al te brak om vee te laten drinken of akkers te bevloeien.
“Het zoute water dat rond het Zwin naar het binnenland vloeit, vangen we op in grachten en pompen we terug naar de zee”, legt Van Isacker uit. “Bovendien voeren we zoet water uit de polders aan om tegendruk te creëren. De werkzaamheden in en rond het Zwin verlopen gelijktijdig: eind 2018 zou alles operationeel moeten zijn.” Er zijn ook andere mogelijkheden. Het zuiveren van water bijvoorbeeld. “De grote hoeveelheid afvalwater van de toeristenverblijven kan na zuivering opnieuw gebruikt worden”, aldus Vandevelde. “Dat gebeurt nu al in Koksijde. Ook in de omgeving van het Zwin gaan we het effluent van een waterzuiveringsstation gebruiken om de verzilting te counteren. Daarnaast zetten we sterk in op infiltratie van regenwater en het ondergronds bufferen van neerslagoverschotten.”
Lukt het ondanks alle inspanningen niet om de verzilting tegen te gaan, dan dringt een andere aanpak zich op. Daarom onderzoekt de Vlaamse overheid ook hoe de landbouw zich deels aan zout oppervlaktewater kan aanpassen. “In het kader van het Europese project SALFAR (Saline Farming) brengen we onder meer de zouttolerantie van verschillende gewassen in kaart”, aldus Van Isacker. “Welke teelten verdragen brak water, welke niet? Onderzoekers van de Universiteit Gent hebben al achterhaald dat zout water extra zoete tomaten en wortelen oplevert. Die natuurlijke reactie kunnen we gebruiken. Ook ‘pré-salé-vlees’, van schapen en runderen die zilt gras hebben gegeten, valt in de smaak. Verzilting hoeft geen ramp te zijn: we willen het vooral als een nieuwe kans bekijken.”
Lees de volledige editie van Buitenkans hier.

Bron: E-zine Buitenkans

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada